

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 327/2013-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. júna 2013 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti M. a. s., P., zastúpenej advokátom JUDr. T. B., P., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresnej prokuratúry Považská Bystrica vo veciach vedených pod sp. zn. Pd 71/2010, sp. zn. Pc 54/2010, sp. zn. Pd 121/2011, sp. zn. Pd 12/2011 a sp. zn. Pd 159/2011, postupom Krajskej prokuratúry v Trenčíne vo veci vedenej pod sp. zn. Kd 74/2012 a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp. zn. VI/2 Gd 248/2012 v súvislosti s výkonom dozoru prokurátora nad zachovávaním zákonnosti orgánmi verejnej správy, postupom Okresnej prokuratúry Považská Bystrica vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Pn 21/2012 a postupom Krajskej prokuratúry v Trenčíne vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Kn 169/2012 v súvislosti s vybavením oznámenia o skutočnostiach, že bol spáchaný trestný čin, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti M. a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. marca 2013 doručená sťažnosť spoločnosti M. a. s., 1. mája 882/46, P. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. T. B., P., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresnej prokuratúry Považská Bystrica (ďalej len „okresná prokuratúra“) vo veciach vedených pod sp. zn. Pd 71/2010, sp. zn. Pc 54/2010, sp. zn. Pd 121/2011, sp. zn. Pd 12/2011 a sp. zn. Pd 159/2011, postupom Krajskej prokuratúry v Trenčíne (ďalej len „krajská prokuratúra“) vo veci vedenej pod sp. zn. Kd 74/2012 a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) vo veci vedenej pod sp. zn. VI/2 Gd 248/2012 v súvislosti s výkonom dozoru prokurátora nad zachovávaním zákonnosti orgánmi verejnej správy, postupom okresnej prokuratúry vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Pn 21/2012 a postupom krajskej prokuratúry vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Kn 169/2012 v súvislosti s vybavením oznámenia o skutočnostiach, že bol spáchaný trestný čin (ďalej len „trestné oznámenie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka predovšetkým vyjadruje svoju nespokojnosť s postupom okresnej prokuratúry, krajskej prokuratúry, ako aj generálnej prokuratúry (ďalej spolu len „prokuratúry“) v súvislosti s výkonom dozoru ich prokurátorov nad zachovávaním zákonnosti orgánmi verejnej správy v zmysle ustanovení tretej časti štvrtého dielu zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „zákon o prokuratúre“) v označených veciach (okrem sp. zn. Pd 159/2011, pozn.), pretože je toho názoru, že všeobecne záväzné nariadenia mesta P. [orgánu územnej samosprávy (ďalej len „mesto“)] č. 5/2009 (ďalej len „VZN č. 5/2009“), č. 1/2010 (ďalej len „VZN č. 1/2010“) a č. 4/2011 (ďalej len „VZN č. 4/2011“) o dani z nehnuteľností na roky 2010, 2011 a 2012 sú v rozpore s ustanovením § 12 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „zákon o miestnych daniach“) a tiež aj s ustanovením § 6 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“).

Sťažovateľka v tejto časti svoju sťažnosť odôvodňuje okrem iného takto:

«... Aj vo všeobecne záväznom nariadení Mesto P. číslo 5/2009, ktoré bolo schválené uznesením Mestského zastupiteľstva číslo 95/2009 zo dňa 16. 12. 2009 upravilo sadzby miestnej dane z nehnuteľností na rok 2010 v častiach 5.2.4, 5.2.5, 5.2.6, 5.2.7 v rozpore s ustanovením § 6 ods. 1 zákona číslo 369/1990 Zb. v platnom znení.

Preto prokurátor Okresnej prokuratúry v Považskej Bystrici proti nemu... podľa § 22 ods. 1 písm. a/ v spojení s ustanovením § 25 zákona číslo 153/2001 Z. z. v platnom znení o prokuratúre podal pod spisovou značkou Pd 71/2010 dňa 29. 7. 2010 protest.

Mestské zastupiteľstvo protest prerokovalo 25. 8. 2010, avšak tomuto nevyhovelo a napadnuté VZN vo vytýkaných častiach nezrušilo. Preto 6. 10. 2010 podal prokurátor podľa § 250zfa OSP pod spisovou značkou Pc 54/2010 Krajskému súdu v Trenčíne návrh na vyslovenie nesúladu VZN so zákonom a to v častiach v častiach 5.2.4, 5.2.5, 5.2.6, 5.2.7.

Krajský súd v Trenčíne uznesením 13 S/57/2010 zo dňa 31. 3. 2011 konanie zastavil z dôvodu, že prokurátor vzal svoj návrh 30. 3. 2011 späť. Porušenie našich ústavou garantovaných práv a všeobecný imperatív vyslovený v článku 2 ods. 2 a 3 ústavy dostatočne definuje záujem na ochrane ústavnosti, pre ktorý podľa nášho názoru prokurátor nebol oprávnený vziať návrh späť a tvrdíme, že ani súd nebol oprávnený konanie zastaviť s poukazom iba na to, že VZN stratilo účinnosť...

Aj na rok 2011 Mesto P. Všeobecne záväzným nariadením číslo 1/2010, ktoré bolo schválené uznesením Mestského zastupiteľstva číslo 25/2010 zo dňa 28. 4. 2010 upravilo sadzby miestnej dane z nehnuteľností na rok 2011 v časti 5.2.5 v rozpore so zákonom č. 582/2004 Z. z. v platnom znení v ustanovení § 12 ods. 2 a zákonom č. 369/1990 Zb. v platnom znení v ustanovení § 6 ods. 1.

Preto prokurátorka Okresnej prokuratúry v Považskej Bystrici podala proti nemu 26. 9. 2011 pod spisovou značkou Pd 121/2011 podľa § 22 ods. 1 písm. a/ v spojení s ustanovením § 25 zákona číslo 153/2001 Z. z. v platnom znení protest pre rozpor so zákonom č. 582/2004 Z. z. v platnom znení v ustanovení § 12 ods. 2 a zákonom č. 369/1990 Zb. v platnom znení v ustanovení § 6 ods. 1 s poukazom na články 12 ods. 2, 13 ods. 1 a 20 ods. 1 Ústavy SR.

Mestské zastupiteľstvo P. na svojom zasadnutí 16. 11. 2011 protest prokurátorky prerokovalo, no nevyhovelo mu. Prokurátorka okresnej prokuratúry bola prítomná na

prerokovaní protestu. Výslovne sa vyjadrila, že v prípade ak zastupiteľstvo protestu nevyhoví, bude nútená podať na súd návrh podľa § 250zfa na vyslovenie nesúladu VZN so zákonom. Napriek tomu návrh zo strany prokuratúry nebol podaný...

VZN číslo 4/2011 schváleným uznesením Mestského zastupiteľstva číslo 4/2011 bola upravená daň z nehnuteľností pre mesto P. v častiach 5.2.5, 5.2.6 na tom istom princípe ako v rokoch 2008, 2009 a 2010. Proces prijatia predmetného VZN sme považovali za nezákonný, preto sme podali 25. 1. 2012 Okresnej prokuratúre v Považskej Bystrici podnet na jeho preskúmanie. Vec bola na prokuratúre vybavovaná pod spisovou značkou Pd 12/11. Okresná prokuratúra náš podnet upovedomením z 29. 2. 2012 bez ďalšieho opatrenia odložila. A konštatovala, že proces prípravy a prijatia predmetného VZN bol v súlade so zákonom. Náš opakovaný podnet z 20. 3. 2012 Krajská prokuratúra Trenčín upovedomením spisová značka Kd 74/12 zo 17. 5. 2012 taktiež odložila bez ďalších opatrení. Náš ďalší podnet, ktorý preskúmavala Generálna prokuratúra SR bol v upovedomení spisová značka VI/2 Gd 248/12 z 19. 10. 2012 vyhodnotila ako nedôvodný. Generálna prokuratúra SR nám v citovanom upovedomení oznámila, že pokiaľ napádané VZN 1/2010 stratilo platnosť prijatím nového VZN 4/2011, odpadol dôvod na podanie návrhu podľa § 250 zfa OSP...

Ako je vidieť z opisu skutočností týkajúcich sa ukladania miestnych daní v Meste P., najmenej od roku 2007, je M. a. s. Mestom P. ako správcom dane diskriminovaná. Správca dane porušujú zákon číslo 369/1990 Zb. O obecnom zriadení a zákon číslo 582/2004 Z. z. O miestnych daniach a miestnom poplatku, v procese prijímania VZN, bez rozumného odôvodnenia do roku 2011 sadzby miestnych daní z nehnuteľností upravoval diskriminačne. Cielene, schovávajúc sa za zákon, v rokoch 2007 až 2011 vybral z celého katastrálneho územia mesta veľmi úzke územie (kde sídli naša spoločnosť a spoločnosť C.) a stanovil miestnu daň z nehnuteľností tak, že je najvyššia na Slovensku. Považovali sme za nepredstaviteľné, že v demokratickej spoločnosti zvolení zástupcovia občanov a podnikateľov na čele s primátorom mesta budú konať na škodu daňovníkov. Preto sme sa s dôverou obrátili so žiadosťou o poskytnutie ochrany na prokuratúru ako na jediný kompetentný orgán. Táto však postupovala polovičato a bezzubo... Okrem podania návrhu podľa § 250 zfa pod spisovou značkou Pc 54/2010 neurobila prokuratúra žiadne opatrenie, ktoré jej zo zákona o prokuratúre vyplývali aby dôsledne obhájila názor vyslovený v

protestoch, dôsledne presadzovala dodržiavanie zákonnosti a splnila svoju zákonnú povinnosť...»

Sťažovateľka v súvislosti s výkonom dozoru prokurátora okresnej prokuratúry nad zachovávaním zákonnosti orgánmi verejnej správy vo veci vedenej pod sp. zn. Pd 159/2011 ďalej uvádza:

„... Dôvodne sa domnievame, že do procesu prípravy a tvorby VZN protiprávne vstupuje Primátor mesta Mgr. M. M. Tento sa netají svojim negatívnym vzťahom k predsedovi predstavenstva M. a. s. Ing. M. V. a k našej spoločnosti. Na uvedené skutočnosti sme upozornili v námietke zaujatosti napríklad pri rozhodovaní o exekučných príkazoch, ale aj pri predkladaní rozhodnutí k odvolaciemu konaniu nadriadenému orgánu vo veciach miestnych daní a poplatkov. Veľmi konkrétne sme na ne poukázali v podnete z 5. 12. 2011 ktorý sme zaslali Okresnej prokuratúre v Považskej Bystrici. Vec bola na okresnej prokuratúre vybavovaná pod spisovou značkou Pd 159/11. Upovedomením z 31. 1. 2012 prokuratúra náš podnet odložila ako nedôvodný bez prijatia konkrétnych opatrení. Okresná prokuratúra nereagovala na evidentné porušovanie zákona pri predkladaní odvolaní a neriešení námietky zaujatosti primátora...“

V súvislosti s postupom okresnej prokuratúry a krajskej prokuratúry pri vybavovaní trestného oznámenia sťažovateľka svoju sťažnosť odôvodňuje najmä takto:

„... Porušovanie zákona sme 12. 12. 2011 vyjadrili trestným oznámením Okresnej prokuratúre v Považskej Bystrici a doplnili sme ho 26. 1. 2012. Prokurátor odstúpil vec Okresnému riaditeľstvu PZ v Považskej Bystrici, Odbor kriminálnej polície, Oddelenie všeobecnej kriminality. Vyšetrovateľ uznesením ČVS: ORP-23/OVK-PB-2012 zo 14. 2. 2012 naše oznámenie podľa § 197 ods. 1 písm. d/ Tr. por. odmietol. Našu sťažnosť prokurátor uznesením spisová značka 1 Pn 21/2012 z 2. 3. 2012 podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol. Podnetom z 12. 3. 2012 sme sa v zmysle § 31 zákona číslo 153/2001 Z. z. v platnom znení domáhali, aby Krajská prokuratúra v Trenčíne preskúmala postup okresnej prokuratúry. Krajská prokuratúra náš podnet posúdila ako nedôvodný. V upovedomení spisová značka 1 Kn 169/12 z 12. 4. 2012 nám oznámila, že v postupe podriadenej prokuratúry nezistila pochybenie. Uznesenie o odmietnutí veci považujeme za nezákonné.

Orgány policie nedôsledne skúmali motív Primátora Mgr. M. a to, či zmaril splnenie dôležitej úlohy verejného činiteľa. S týmito výhradami sa nezaoberala ani prokuratúra. Zákon dáva dostatok oprávnení orgánom činným v trestnom konaní, aby spoľahlivo objasnili každé podozrenie z trestného činu a zistili jeho páchatel'a. Orgánom povolaným na dozor nad trestným stíhaním je práve prokuratúra. Táto oprávnenia, ktoré jej na splnenie zákonnej povinnosti dáva zákon nevyužila...“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie takto rozhodol:

„Prokuratúra Slovenskej republiky postupom Okresnej prokuratúry v Považskej Bystrici v konaní vedenom pod spisovou značkou Pd 71/2010, Pc 54/2010, Pd 121/2011, Pd 12/2011, Pd 159/2011, 1Pn 21/2012, Krajskej prokuratúry v Trenčíne v konaní vedenom pod spisovou značkou Kd 74/212 a 1 Kn 169/2012 a Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v Bratislave v konaní vedenom pod spisovou značkou VI/2 Gd 248/2012, ktorý spočíval v nezabezpečení účinného postupu podľa § 3 ods.1, 2 zákona číslo 153/2001 Z. z., porušila základné právo sťažovateľa podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR.

Prokuratúra Slovenskej republiky je povinná zaplatiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia na účet JUDr. T. B. vo výške 323,49 €.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti

navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Obsahom základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy je i zákonom upravené relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Každé konanie súdu alebo iného orgánu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu alebo inú právnu ochranu.

A. Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky o porušení základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy postupom prokuratúr v súvislosti s vykonávaním dozoru nad dodržiavaním zákonnosti mestom:

a) pretože prokurátor okresnej prokuratúry napriek nevyhoveniu jeho protestu vedeného pod sp. zn. Pd 71/2010 z 29. júla 2010 proti VZN č. 5/2009 pre porušenie zákona o obecnom zriadení svoj návrh zo 6. októbra 2010 v zmysle ustanovení § 250zfa zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „OSP“) proti mestu na vyslovenie nesúladu VZN č. 5/2009 so zákonom vedený Krajským súdom v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 13 S 57/2010 (okresnou prokuratúrou vedený pod sp. zn. Pc 54/2010) zobrať 30. marca 2011 späť, dôsledkom čoho krajský súd konanie v tejto veci zastavil,

b) pretože prokurátorka okresnej prokuratúry napriek nevyhoveniu jej protestu vedeného pod sp. zn. Pd 121/2011 z 26. septembra 2011 proti VZN č. 1/2010 pre porušenie

zákona o miestnych daniach a zákona o obecnom zriadení návrh v zmysle ustanovení § 250zfa OSP na vyslovenie nesúladu VZN č. 1/2010 so zákonom nepodala a následne [potom, čo podnet sťažovateľky vedený krajskou prokuratúrou pod sp. zn. Kd 131/2012 na preskúmanie postupu prokurátorky okresnej prokuratúry v tejto veci bol ako nedôvodný odložený (postup o tomto podnete sťažovateľka sťažnosťou nenapáda, pozn.)] aj prokurátorka generálnej prokuratúry už jej opakovaný podnet 23. júla 2012 na preskúmanie zákonnosti postupu prokurátorky okresnej prokuratúry vedený (generálnou prokuratúrou) pod sp. zn. VI/2 Gd 248/2012 vyhodnotila ako nedôvodný,

c) pretože prokurátor okresnej prokuratúry podnet sťažovateľky z 25. januára 2012 vedený (okresnou prokuratúrou) pod sp. zn. Pd 12/2011 (zrejme nesprávne uvedená spisová značka, správna spisová značka by mala byť Pd 12/2012, pozn.) na podanie protestu proti VZN č. 4/2011 pre porušenie zákona ako nedôvodný odložil a aj prokurátor krajskej prokuratúry opakovaný podnet sťažovateľky z 20. marca 2012 vedený (krajskou prokuratúrou) pod sp. zn. Kd 74/2012 proti VZN č. 4/2011 pre porušenie zákona ako nedôvodný odložil,

čím bola odopretá, resp. zmarená možnosť preskúmania zákonnosti označených všeobecne záväzných nariadení v rámci súdneho konania.

Sťažovateľka ďalej vidí porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného ústavou v súvislosti s vykonávaním dozoru nad dodržiavaním zákonnosti mestom aj postupom okresnej prokuratúry, resp. jej prokurátora, pretože tento podnet sťažovateľky z 5. decembra 2011 vedený pod sp. zn. Pd 159/2011 smerujúci k vykonaniu opatrení na odstránenie porušenia zákona v rámci rozhodovania vo veciach miestnych daní a poplatkov, ktoré malo spočívať v zbytočných priet'ahoch pri predkladaní spisov mestom (správcom dane) odvolaciemu orgánu (na rozhodnutie o odvolaniach) a tiež v neriešení sťažovateľkou vznesenej námietky zaujatosti proti primátorovi mesta, tak isto ako nedôvodný odložil.

A.1 K namietanému porušeniu označeného práva postupom okresnej prokuratúry

Ústavný súd podotýka, že vzhľadom na princíp subsidiarity („ak... nerozhoduje iný súd“), ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v žiadnom inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky.

Ústavný súd navyše pripomína, že podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je oprávnený podľa osobitných predpisov.

V zmysle ustanovenia § 2 zákona o prokuratúre prokuratúra je samostatná hierarchicky usporiadaná jednotná sústava štátnych orgánov na čele s generálnym prokurátorom, v ktorej pôsobia prokurátori vo vzťahoch podriadenosti a nadriadenosti.

V zmysle ustanovenia § 6 ods. 1 písm. a) a b) zákona o prokuratúre ak nie je ďalej ustanovené inak, nadriadený prokurátor je oprávnený vydať podriadenému prokurátorovi pokyn, ako má postupovať v konaní a pri plnení úloh, vykonať úkony podriadeného prokurátora alebo rozhodnúť, že ich vykoná iný podriadený prokurátor.

V zmysle ustanovenia § 6 ods. 9 zákona o prokuratúre nadriadený prokurátor nemôže vydať podriadenému prokurátorovi pokyn, aby nepodal návrh na začatie občianskeho súdneho konania, nepodal protest prokurátora alebo nepodal upozornenie prokurátora.

V zmysle ustanovenia § 22 ods. 1 písm. a) bodu 2 a písm. b) a c) zákona o prokuratúre prokurátor je oprávnený podať protest proti všeobecne záväznému právnemu predpisu vydanému orgánom verejnej správy, a to... všeobecne záväznému nariadeniu územnej samosprávy, ďalej proti opatreniu, rozhodnutiu, ktorými bol porušený zákon alebo iný všeobecne záväzný právny predpis.

V zmysle ustanovenia § 31 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

V zmysle ustanovenia § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre podnetom sa rozumie písomná alebo ústna žiadosť, návrh alebo iné podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby..., ktoré smeruje k tomu, aby prokurátor vykonal opatrenia v rozsahu svojej pôsobnosti, najmä aby podal návrh na začatie konania pred súdom alebo opravný prostriedok, aby vstúpil do už začatého konania alebo vykonal iné opatrenia na odstránenie porušenia zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

V zmysle ustanovenia § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

V zmysle ustanovenia § 54 ods. 2 písm. c) zákona o prokuratúre na účely konania podľa tohto zákona alebo osobitného zákona a na vybavenie podnetu sa nadriadeným prokurátorom rozumie príslušný krajský prokurátor, ak ide o okresného prokurátora alebo prokurátora okresnej prokuratúry.

Ústavný súd uznáva podnet a opakovaný podnet podľa zákona o prokuratúre za účinný prostriedok ochrany základných práv vrátane takých, ktoré uplatnila sťažovateľka. Vzhľadom na to ústavný súd zotrváva v súlade so svojou doterajšou judikatúrou na tom, že každý sťažovateľ je pred podaním sťažnosti ústavnému súdu povinný vyčerpať všetky právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov (napr. III. ÚS 152/03).

Avšak ako to z už citovaných ustanovení zákona o prokuratúre vyplýva, sťažovateľka bola oprávnená na preskúmanie postupu prokurátora okresnej prokuratúry v súvislosti s dodržiavaním zákonnosti orgánmi verejnej správy podať podnet a prípadne na preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu prokurátorom okresnej prokuratúry podať aj opakovaný podnet, ktorý je povinný vybaviť nadriadený prokurátor.

Ústavný súd aj v predchádzajúcich konaniach vyslovil právny názor, že vynechanie tohto prostriedku nápravy v rámci sústavy orgánov prokuratúry Slovenskej republiky nemožno nahrádzať podaním sťažnosti v konaní pred ústavným súdom, pretože takto by sa obmedzovala možnosť orgánov prokuratúry vo vlastnej kompetencii nielen preveriť skutočnosti, ktoré tvrdí sťažovateľ, ale aj prijať opatrenia podľa zákona o prokuratúre, ktoré by účinne napomohli odstráneniu procesných alebo faktických prekážok zákonného postupu (m. m. I. ÚS 186/05, IV. ÚS 53/05, IV. ÚS 126/07).

Sťažovateľka tak mala možnosť, čo sa týka postupu okresnej prokuratúry v súvislosti s vykonávaním dozoru nad dodržiavaním zákonnosti mestom, a to tak vo vzťahu k označeným všeobecne záväzným nariadeniam, ako aj vo vzťahu k vybaveniu jej podnetu podaného pre údajné porušenie zákona v rámci rozhodovania vo veciach miestnych daní a poplatkov, obrátiť sa na nadriadeného prokurátora o preskúmanie postupu (podriadeného) prokurátora okresnej prokuratúry. Na základe sťažovateľkou podaného podnetu, prípadne opakovaného podnetu by sa nadriadený prokurátor v rozsahu svojej pôsobnosti musel v podstate vyrovnáť s rovnakými skutkovými a právnymi argumentmi, aké sťažovateľka proti postupu okresnej prokuratúry uvádza v konaní pred ústavným súdom.

Sťažovateľka vo vzťahu k postupu okresnej prokuratúry, resp. jej prokurátorov možnosť podania opakovaného podnetu využila vo veci vedenej (okresnou prokuratúrou) pod sp. zn. Pd 121/2011 (opakovaný podnet 23. júla 2012 bol vedený generálnou prokuratúrou pod sp. zn. VI/2 Gd 248/2012, pozri ďalej), vo veci vybavenia jej podnetu z 25. januára 2012 vedenej (okresnou prokuratúrou) pod sp. zn. Pd 12/2011 (správne by mala byť sp. zn. Pd 12/2012, pozn.) na podanie protestu proti VZN č. 4/2011 pre porušenie

zákona (opakovaný podnet bol krajskou prokuratúrou vedený pod sp. zn. Kd 74/2012, pozri ďalej) a vo veci vybavenia jej podnetu z 5. decembra 2011 smerujúceho k vykonaniu opatrení na odstránenie porušenia zákona v rámci rozhodovania vo veciach miestnych daní a poplatkov vedenej (okresnou prokuratúrou) pod sp. zn. Pd 159/2011 [v tejto časti (opakovaný) bol podnet vedený krajskou prokuratúrou pod sp. zn. 1 Kn 169/2012 (postup krajskej prokuratúry v tejto časti sťažovateľka sťažnosťou nenapáda, pozn.)], ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľky v tejto časti už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na to, že sťažovateľka vo vzťahu k postupu okresnej prokuratúry, resp. jej prokurátorov vo veciach vedených pod sp. zn. Pd 71/2010 a sp. zn. Pc 54/2010, podnet a následne opakovaný podnet ako účinný prostriedok na dosiahnutie nápravy nevyužila, ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v tejto časti už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre jej neprípustnosť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

A.2 K namietanému porušeniu označeného práva postupom krajskej prokuratúry

Sťažovateľka v súvislosti s výkonom pôsobnosti prokuratúry svojou sťažnosťou napáda aj postup krajskej prokuratúry, čo sa týka jej opakovaného podnetu z 20. marca 2012 vedeného pod sp. zn. Kd 74/2012 na preskúmanie postupu prokurátora okresnej prokuratúry, ktorý jej podnet z 25. januára 2012 vedený pod sp. zn. Pd 12/2011 (správna spisová značka by mala byť Pd 12/2012, pozn.) na podanie protestu proti VZN č. 4/2011 pre porušenie zákona ako nedôvodný odložil. Krajská prokuratúra sťažovateľku o vybavení tohto jej opakovaného podnetu vyrozumela písomným upovedomením zo 17. mája 2012 doručeným sťažovateľke, resp. jej právnenému zástupcovi 21. mája 2012.

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia

o inom zásahu. Podanie sťažnosti po uplynutí tejto lehoty je zákonným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako oneskorene podanej (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Inými slovami, sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv a slobôd (I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 108/02, IV. ÚS 158/04, I. ÚS 218/06).

Sťažovateľka sťažnosťou pred ústavným súdom napáda postup krajskej prokuratúry vo veci vedenej pod sp. zn. Kd 74/2012 o jej opakovanom podnete z 20. marca 2012 na podanie protestu proti VZN č. 4/2011 pre porušenie zákona, ktorý bol ukončený upovedomením zo 17. mája 2012 o jeho vybavení odložením. Keďže toto upovedomenie krajskej prokuratúry bolo sťažovateľke doručené 21. mája 2012, pričom sťažnosť sťažovateľky (ústavnému súdu doručená 20. marca 2013, pozn.) bola odovzdaná na poštovú prepravu 19. marca 2013, od 21. mája 2012 dvojmesačná lehota podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde už zjavne uplynula.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v časti proti postupu krajskej prokuratúry vo veci vedenej pod sp. zn. Kd 74/2012 v súvislosti s vykonávaním dozoru nad dodržiavaním zákonnosti orgánmi verejnej správy po predbežnom prerokovaní odmietol ako podanú oneskorene podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

A.3 K namietanému porušeniu označeného práva postupom generálnej prokuratúry

V súvislosti so sťažnosťou sťažovateľky v časti, v ktorej namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného ústavou postupom generálnej prokuratúry, resp. jej prokurátorky, vo veci vedenej pod sp. zn. VI/2 Gd 248/2012, čo sa týka jej už opakovaného podnetu z 23. júla 2012 na preskúmanie zákonnosti postupu prokurátorky okresnej prokuratúry, ktorá napriek nevybaveniu jej protestu vedeného pod sp. zn. Pd 121/2011 proti VZN č. 1/2010 pre porušenie zákona návrh na začatie súdneho konania v zmysle ustanovení § 250zfa OSP na vyslovenie jeho nesúlady so zákonom

nepodala [podnet sťažovateľky na preskúmanie postupu prokurátorky okresnej prokuratúry v tejto veci vedený krajskou prokuratúrou pod sp. zn. Kd 131/2012 bol ako nedôvodný odložený (postup o tomto podnete sťažovateľka sťažnosťou nenapáda, pozn.)], platí to isté, čo platí o tejto sťažnosti v časti voči postupu krajskej prokuratúry vo veci vedenej pod sp. zn. Kd 74/2012 (pozri už uvedené).

Pokiaľ teda bolo upovedomenie generálnej prokuratúry, resp. jej prokurátorky, sťažovateľke o vybavení jej opakovaného podnetu č. k. VI/2 Gd 248/2012-5 z 19. októbra 2012 doručené 26. októbra 2012, avšak sťažovateľka sťažnosť, ako už bolo uvedené, podala (na poštovú prepravu) 19. marca 2013, je sťažnosť aj v tejto časti zjavne oneskorená.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v časti proti namietanému postupu generálnej prokuratúry vo veci vedenej pod sp. zn. VI/2 Gd 248/2012 po predbežnom prerokovaní odmietol ako podanú oneskorene podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

B. Sťažovateľka vo svojej sťažnosti namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného ústavou postupom okresnej prokuratúry vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Pn 21/2012 a postupom krajskej prokuratúry vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Kn 169/2012 v súvislosti s vybavením jej trestného oznámenia (pre podozrenie zo spáchania prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa a iné, pozn.).

Ústavný súd tu považuje za potrebné poukázať na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej právo fyzickej osoby na začatie trestného konania voči určitej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd, príp. ľudských práv a základných slobôd podľa Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (m. m. napr. II. ÚS 42/00, II. ÚS 28/06, III. ÚS 278/06).

Ústavný súd však nespochybňuje, že po podaní trestného oznámenia sťažovateľke vznikli práva na ochranu vyplývajúce jej zo základného práva na inú právnu ochranu podľa

čl. 46 ods. 1 ústavy. Hoci podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu sťažovateľke z tejto ochrany nevyplývalo subjektívne právo na trestné stíhanie iného, bola oprávnená, aby orgány činné v trestnom konaní venovali jej trestnému oznámeniu riadnu pozornosť zodpovedajúcu ich zákonným povinnostiam.

B.1 K namietanému porušeniu označeného práva postupom okresnej prokuratúry

V rámci svojej judikatúry ústavný súd už vyslovil, že princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplývajúci z ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (podobne II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04).

Podľa zistenia ústavného súdu trestné oznámenie sťažovateľky vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva Policajného zboru Považská Bystrica, odboru kriminálnej polície, oddelenia všeobecnej kriminality, uznesením ČVS: ORP-23/OVK-PB-2012 zo 14. februára 2012 v zmysle ustanovenia § 197 ods. 1 písm. d) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „Trestný poriadok“) odmietol.

Sťažovateľka proti označenému uzneseniu podala riadny opravný prostriedok – sťažnosť, ktorú prokurátorka okresnej prokuratúry uznesením sp. zn. 1 Pn 21/2012 z 2. marca 2012 v zmysle ustanovenia § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietla.

Postup okresnej prokuratúry vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Pn 21/2012 v súvislosti s trestným oznámením sťažovateľky bol tak ukončený doručením uznesenia prokurátorky okresnej prokuratúry sp. zn. 1 Pn 21/2012 z 2. marca 2012 sťažovateľke 7. marca 2012, čím nadobudlo právoplatnosť.

Sťažovateľka však v zmysle ustanovení § 31 a nasl. zákona o prokuratúre napriek tomu, že označené uznesenie prokurátorky okresnej prokuratúry nadobudlo právoplatnosť, mala možnosť obrátiť sa podnetom smerujúcim k preskúmaniu zákonnosti postupu okresnej prokurátorky vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Pn 21/2012 na nadriadeného prokurátora, ktorý za predpokladu opodstatnenosti podnetu je v zmysle ustanovenia § 6 ods. 1 písm. a) zákona o prokuratúre okrem iného oprávnený vydať pokyn aj na začatie trestného stíhania. Ako to z obsahu sťažnosti vyplynulo, sťažovateľka žiadala o preskúmanie postupu prokurátorky okresnej prokuratúry podnetom z 12. marca 2012 vedeným krajskou prokuratúrou pod sp. zn. 1 Kn 169/2012.

Vzhľadom na už uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v časti smerujúcej proti postupu okresnej prokuratúry vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Pn 21/2012 v súvislosti s vybavením jej trestného oznámenia už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

B.2 K namietanému porušeniu označeného práva postupom krajskej prokuratúry

Sťažovateľka svojou sťažnosťou napáda aj postup krajskej prokuratúry vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Kn 169/2012 o jej podnete z 12. marca 2012 v časti, v ktorej sa domáhala preskúmania zákonnosti postupu prokurátorky okresnej prokuratúry vo veci vedenej pod sp. zn. 1 Pn 21/2012 (sťažovateľka postup krajskej prokuratúry o jej podnete z 12. marca 2012 v časti týkajúcej údajného porušenia zákona v rámci rozhodovania vo veciach miestnych daní a poplatkov sťažnosťou nenapáda, pozn.). Krajská prokuratúra však podnet sťažovateľky vyhodnotila ako nedôvodný, resp. sťažovateľke upovedomením z 12. apríla 2012 o spôsobe jeho vybavenia oznámila, že v postupe prokurátorky okresnej prokuratúry porušenie zákona nezistila, a z tohto dôvodu podnet ako nedôvodný odložila.

Sťažovateľka však v zmysle ustanovenia § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre mala možnosť ešte žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Vzhľadom na to, že čo sa týka preskúmania zákonnosti vybavenia podnetu sťažovateľky postupom krajskej prokuratúry pod sp. zn. 1 Kn 169/2012 v súvislosti s jej trestným oznámením, je podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde zákonným predpokladom na prijatie sťažnosti vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré jej zákon na ochranu jej základných práv alebo slobôd účinne poskytuje, ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v tejto časti už po jej predbežnom prerokovaní odmietol pre neprípustnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o priznaní trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľky (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o tej časti sťažnosti, ktorou sa sťažovateľka domáhala ich priznania, už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. júna 2013